

Co sprawia, że stajemy się bierni zawodowo?

Bierne zawodowo osoby to te, które nie pracują i nie szukają pracy. Najczęściej są to emeryci i renciści, ale również młodzież akademicka, więźniowie, zakonnicy, osoby żyjące z dzierżawy, itd. W artykule znajdują się odpowiedzi na pytania: co jest powodem tego, że osoby stają się bierne zawodowo, czy płeć wpływa na to zjawisko, jaka jest zależność pomiędzy biernością zawodową a wysokością wykształcenia, miejscem pochodzenia, czy wiekiem.

Są osobami powyżej 15 roku życia, które nie pracują, a tym samym nie są bezrobotnymi. Bierni zawodowo – bo o nich mowa, to osoby, do których zalicza się młodzież akademicką i szkolną pobierającą naukę w trybie dziennym, emerytów, rencistów, osoby otrzymujące alimenty, stypendium bądź pomoc opieki społecznej. Do tej grupy należą również więźniowie, osoby przebywające w domach opieki, zakonnicy i zakonnice, jak również ci, których dochód pochodzi z dzierżawy, wynajmu lokum, itd., oraz osoby przebywające na urlopie wychowawczym.

Okazuje się, że na każdy tysiąc osób pracujących przypada 867 takich, które nie wykonują pracy zarobkowej – wynika z najnowszych Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności z IV kwartału 2013 roku. Dodatkowo, na każdy tysiąc pracujących mężczyzn przypada 609 biernych zawodowo, w przypadku kobiet na tysiąc zatrudnionych, 1 572 nie podejmuje pracy zarobkowej.

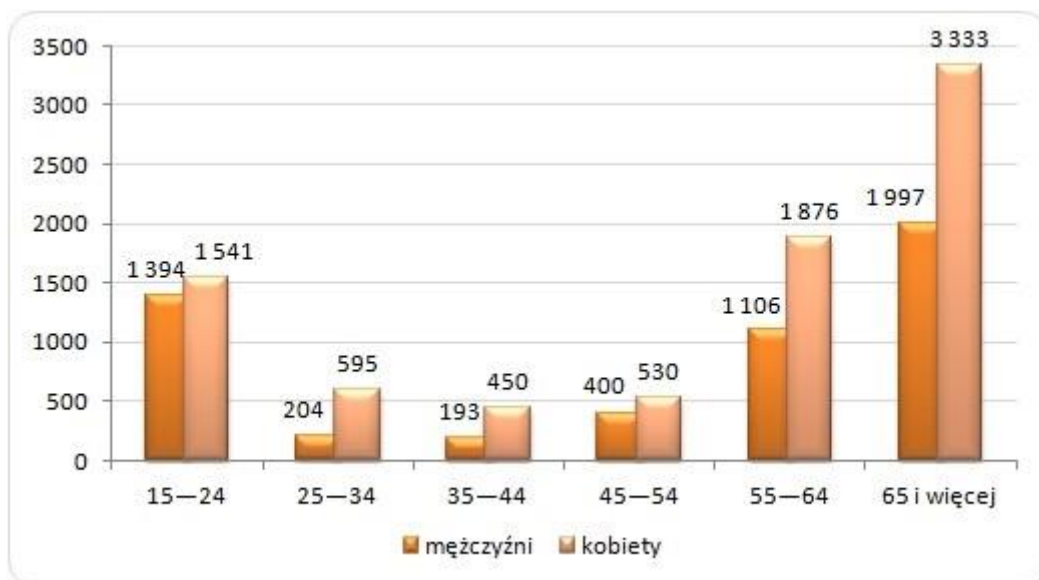
Co w największym stopniu determinuje to, że przestajemy być aktywnymi zawodowo?

Przyczynami bierności największej ilości osób jest emerytura. Prawie 50% osób niepodjmujących pracy zarobkowej to właśnie emeryci. Kolejnym powodem jest nauka i uzupełnianie kwalifikacji (ok. 21%), a także choroba i niepełnosprawność (14 %). Niepokojący jest fakt, iż 548 tys. osób jest zniechęcona bezskutecznymi poszukiwaniami pracy. Problemem jest również tzw. trwałe wykluczenie z rynku pracy. Dotyka m.in. ludzi o kwalifikacjach niedopasowanych do wymogów pracodawców, długotrwale poszukujących pracy. Mimo że w ostatnich latach można było dostać wysokie dotacje unijne na aktywizację, przekwalifikowanie osób mających problem z bezrobociem, to i tak pojawiła się awersja do poszukiwań oraz ogólna apatia. A rezultatem tego jest zachowanie status quo, jako najlepsze wyjście z sytuacji.

W Polsce mamy 13,6 mln osób biernych zawodowo. Z powodów zdrowotnych pracy nie podejmuje aż 1,9 mln osób. Z danych BAEL wynika, że częściej przez choroby i niepełnosprawność nie pracują mężczyźni (51,5%). Na emeryturze jest o 62% więcej kobiet niż mężczyzn. W głównej mierze wynika to z przeciętnej długości życia Polaków. Obecnie Polki żyją średnio 81 lat, a mężczyźni 72,7 lata. Dodatkowo, mężczyźni przechodzą na emeryturę nieco później niż kobiety. Ponad 6,5 razy więcej kobiet (1,3 mln) nie zmienia swojego statusu na rynku pracy z powodów obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu. Nauką i podnoszeniem swoich kwalifikacji zajmuje się 1 326 tys. mężczyzn i 1,4 mln kobiet. Częściej do bezskutecznego poszukiwania pracy zniechęcają się kobiety – 309 tys., problem ten obejmuje 239 tys. mężczyzn.

Najwięcej biernych zawodowo, bez względu na płeć, jest w wieku powyżej 65 lat. Aż prawie 90% tej grupy stanowią emeryci i renciści. W przedziale 15-24 najbardziej liczebną grupą są uczniowie i studenci, niski odsetek stanowią osoby już zniechęcone bezskutecznym poszukiwaniem pracy. Od 35 roku życia kwestia podnoszenia kwalifikacji i nauki nie jest już przyczyną bierności zawodowej. Co ciekawe, największy odsetek niepodjęających pracy z powodów zdrowotnych w przypadku kobiet jest w wieku 45 lat i więcej, natomiast odsetek mężczyzn chorujących wzrasta w wieku 35 lat i ma tendencję wzrostową. Najwięcej zniechęconych wynikami poszukiwania pracy jest czterdziestopięciolatków i starszych, niezależnie od płci. Najwięcej kobiet, które nie pracują z powodów obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu jest w przedziale 25-34 lata. Spowodowane jest to przede wszystkim ich obowiązkami rodzinnymi. Średnia wieku dla kobiet rodzających pierwsze dziecko wynosi obecnie 26 lat.

Przedziały wiekowe kobiet i mężczyzn biernych zawodowo (w tys.)

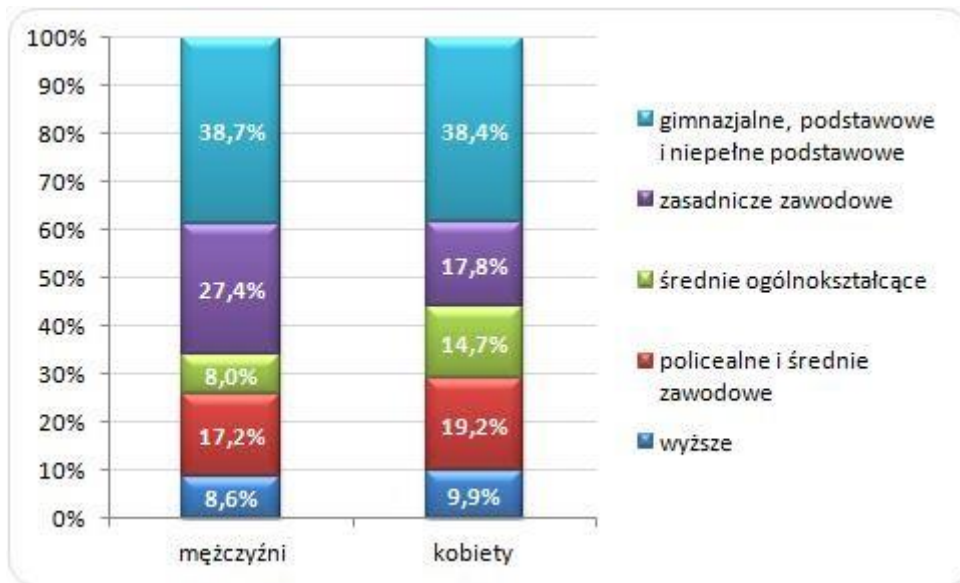

Opracowanie Sedlak & Sedlak na podstawie BAEL

Na każde tysiąc osób zatrudnionych w mieście przypada 870 nie podejmujących pracy. Natomiast na tysiąc osób pracujących na wsi jest to niespełna 860 biernych zawodowo. Wykres 4. przedstawia dysproporcje pomiędzy liczbą biernych zawodowo na wsi i w mieście.

Aż ok. 39% biernych zawodowo mężczyzn posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, podczas gdy odsetek kobiet z tym samym wykształceniem stanowił niespełna 18%. Najmniej liczną grupą mężczyzn biernych zawodowo byli z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Grupą najstąbiej dotkniętą biernością zawodową były osoby dysponujące dyplomem uczelni wyższej.

Bierność zawodowa według wykształcenia (w %)

Opracowanie Sedlak & Sedlak na podstawie BAEL

Przejście na emeryturę lub rentę jest najbardziej popularną przyczyną zaprzestania pracy. Z powodów likwidacji zakładu lub stanowiska traci pracę dwa razy więcej kobiet niż mężczyzn. Ponad 5 razy częściej kobiety zaprzestają pracować ze względów rodzinnych, osobistych. Dorywcza praca także zakańczana jest częściej u płci pięknej.

Artykuł ze strony: rynekpracy.pl

Autor: Sylwia Radzięta